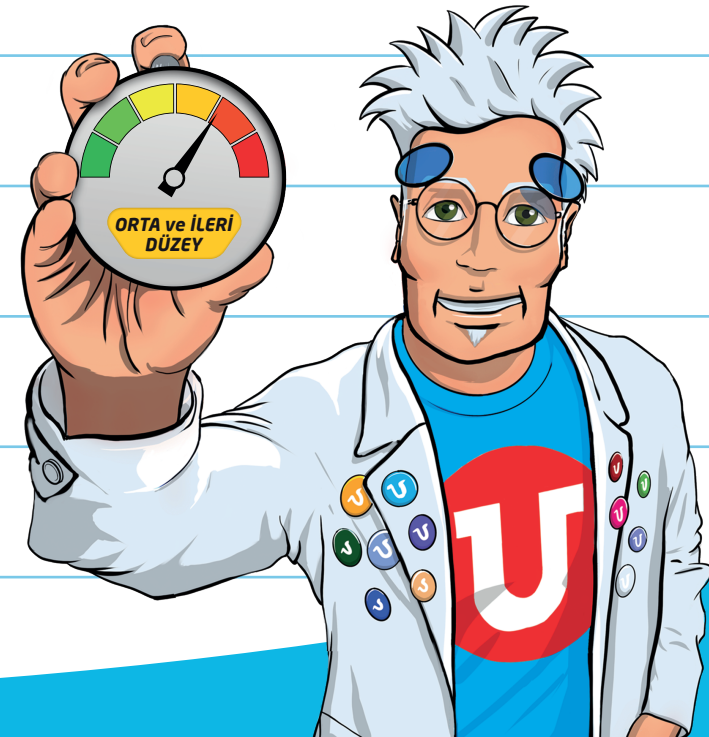

9. Sınıf Orta ve İleri Düzey Tarih Soru Bankası

Yazının Gelişimi - İlk Çağ'da Bilim

OSMAN SARI

YAZININ GELİŞİMİ İLK ÇAĞ'DA BİLİM

YAZININ GELİŞİMİ

İLK ÇAĞ DA BİLİM

TARİHTE YAZI TÜRLERİ

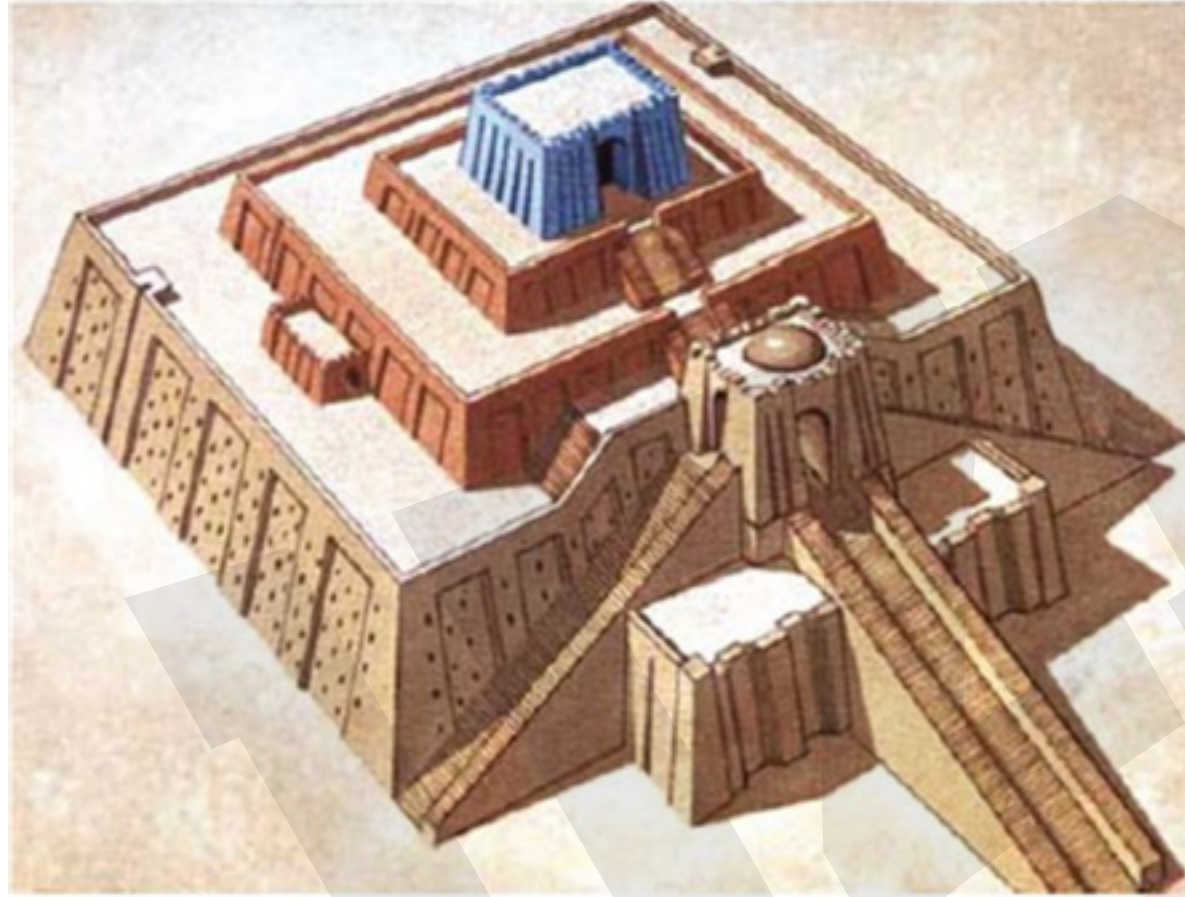
PIKTOGRAFIK YAZI

- Sümerlerde kayıt tutma amaçlı yardımcı olmak amaçlı sembol şeklindeki işaretlerden oluşur.
- Avuç içine sığabilecek bir kil tablet üzerine kareler çizilir ve anlatılmak istenenler sembollerle verilir

ÇİVİ YAZISI

→ Tarihte bilinen ilk yazı türüdür.

Ziggurat

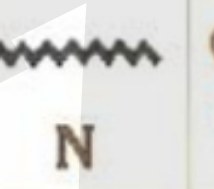

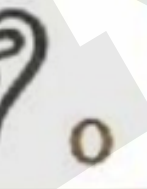

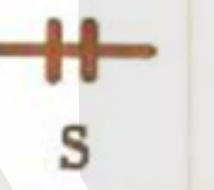

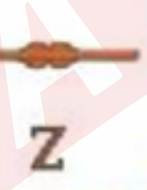

𐎠	𐎡	𐎢	𐎣	𐎤	𐎥
a	b	g	h	d	h
𐎦	𐎧	𐎨	𐎩	𐎪	𐎫
w	z	h	t	y	k
𐎬	𐎭	𐎮	𐎯	𐎰	𐎱
ı	l	m	d	n	z
𐎲	𐎳	𐎴	𐎵	𐎶	𐎷
e	i	p	s	q	r
𐎸	𐎹	𐎺	𐎻	𐎼	𐎽
t	g	c	i	u	s ₂

- Çiviye benzeyen şekillerden oluştuğu için bu isimle adlandırılmıştır.
- M.Ö. 3500' lerde ilk olarak bir mezopotamya medeniyeti olan Sümerler tarafından kullanılmıştır.

HİYEROGLİF YAZI

→ Bir tür **resim yazısı**dır. MÖ. 2800'lerde ilk olarak Mısırlılar tarafından kullanılmıştır.

 A	 B	 B	 C	 D	 E
 F	 G	 H	 H	 I	 J
 K	 L	 M	 N	 N	 O
 P	 Q	 R	 S	 T	 T
 U	 V	 W	 X	 Y	 Z

HARF (ALFABE) YAZISI

→ İlk olarak bir Suriye medeniyeti olan **Fenikeliler** tarafından MÖ 1200'lerde kullanılmıştır.

Harf (Alfabe) Yazısı

İyon

Yunan

Roma

Latin Alfabeti

İLK ÇAĞ DA YAZI MALZEMELERİ

Papirüs (Mısır)

Kil Tablet

Parşömen (Bergama)

YAYINLARI

İLK ÇAĞ DA YAZI MALZEMELERİ

Papirüs (Mısır)

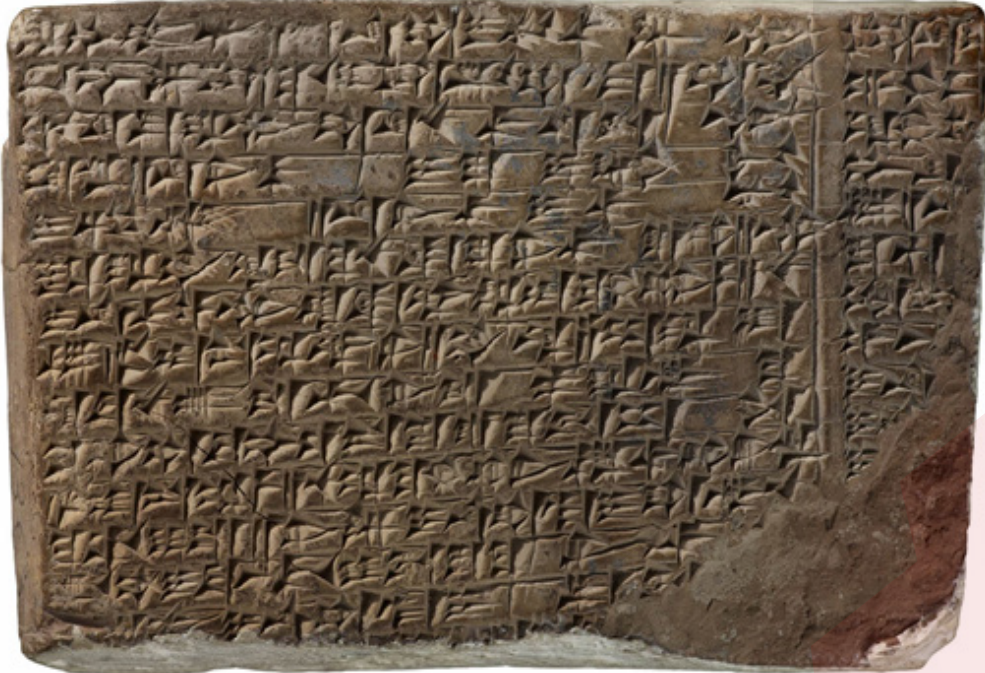

Parşömen (Bergama)

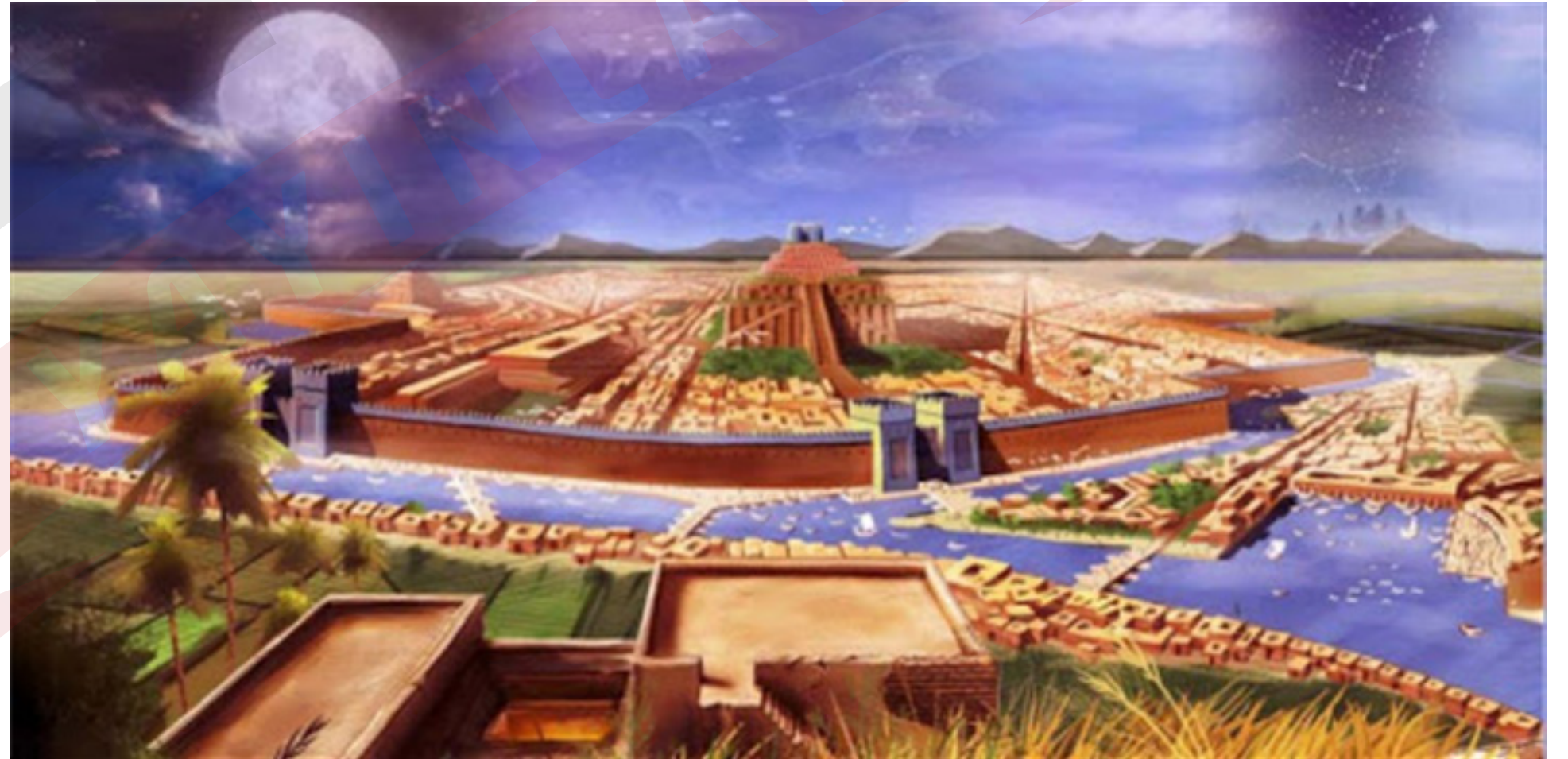
Kil Tablet

İlk yazı malzemesi
(Sümer)

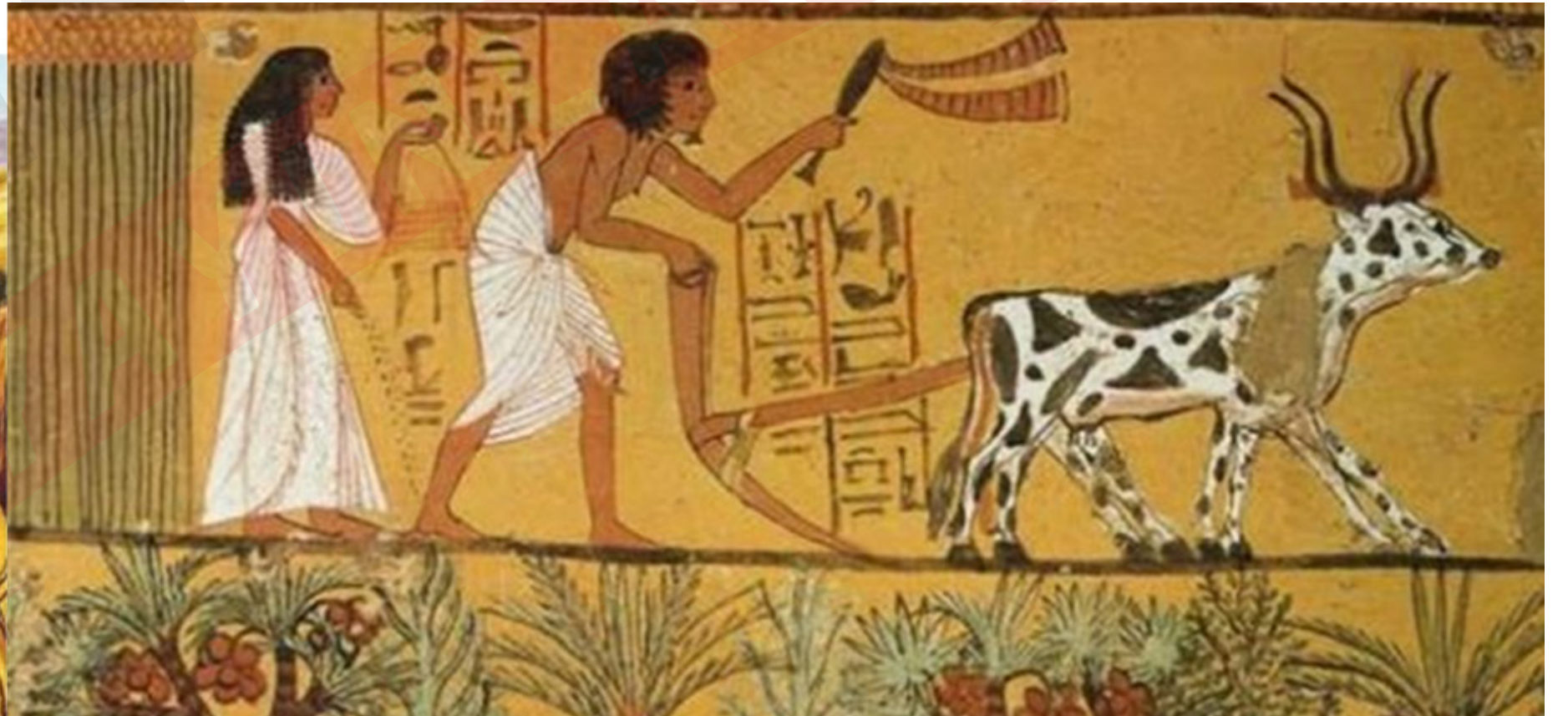
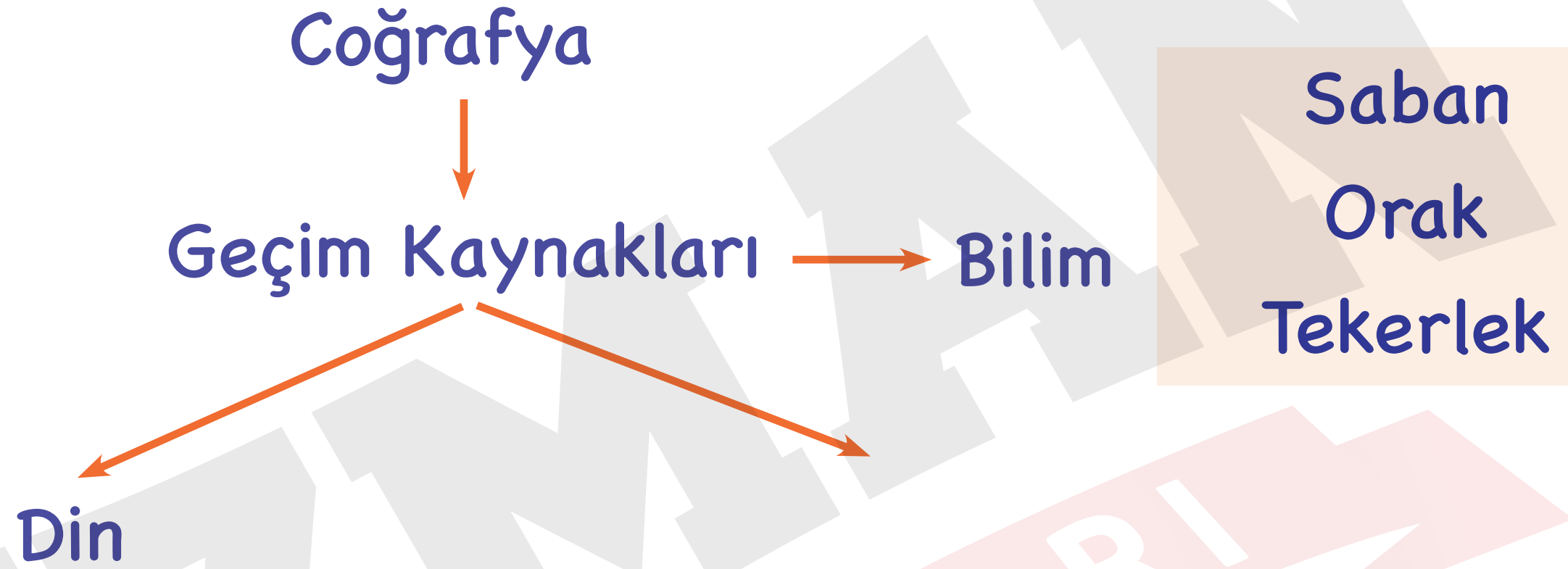

İLK ÇAĞ DA BİLİM

- Eski çağlarda;
- Din, efsane, felsefe gibi ruhsal
- El sanatları, tarım gibi günlük ihtiyaçlar
- ile ilgili konulardır.

COĞRAFYA

Coğrafya

Geçim Kaynakları → Bilim

Saban
Orak
Tekerlek

Din

Bilim

Astronomi ⇒ Sümer Takvimi

Mısır Takvimi

Hukuk

⇒ Frig/Saban kırma ve
öküz öldürmeye sert ceza

Matematik ⇒ Sümerde-Mısır-Sayılar

Coğrafya

Geçim Kaynakları

Bilim

Din

Saban
Orak
Tekerlek

Frig : Kibele (Tabiat tanrıçası)

Mısır : Nil Tanrısı

Mısır : Tıp / mummyacılık

Astronomi ⇒ Sümer Takvimi

Mısır Takvimi

Hukuk ⇒ Frig/Saban kırma ve
öküz öldürmeye sert ceza

Matematik ⇒ Sümerde-Mısır-Sayılar

Örnek:

Tarihin bilinen ilk yazısı aşağıdaki medeniyetler hangisi tarafından kullanılmıştır?

- A) Asurlar
- B) Fenikeliler
- C) Romalılar
- D) Sümerler
- E) Mısırlılar

**UZMANLARIN
YAYINLARI**

Örnek:

Yazı; bilgi, beceri ve tecrübelerin tekrar edilmesinin önüne geçerek eski birikimlerin üzerine yenilerinin eklenmesini sağlamıştır. Her toplum, yazıyı devraldığı toplumun dilinden ve kültüründen etkilenmiştir. Böylece toplumlar arası yazı geçişiyle birlikte dil etkileşimi de görülmüştür. Hâkim güçlerin egemenlik altına aldığı milletlere kendi dillerini kabul ettirmeleri bu etkileşimi hızlandırmıştır.

Bu bilgiler doğrultusunda yazı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kültürel birikimi kolaylaştırmıştır.
- B) Kültürel etkileşime ortam hazırlamıştır.
- C) Egemen siyasi güçlerin kültürel etkinliğini artırmıştır.
- D) Yazıyı icat eden medeniyetlerin tarih boyunca egemen siyasi güçler olmasını sağlamıştır.
- E) Yazıyı icat eden milletlerin dillerine ait sözcüklerin farklı toplumların dillerine girmesine ortam hazırlamıştır.

Örnek:

Aşağıdakilerden hangisi tarihte kullanılan ilk yazı malzemesi olarak bilinir?

- A) Megaron
- B) Papirüs
- C) Kil tablet
- D) Parşömen
- E) Piktografi

UZMANLAR
YAYINLARI

Örnek:

İlk insanlar, doğa ile ilişkilerinde basit teknik becerileri kullanmıştır. Gökyüzü olaylarının izlenmesi, kaydedilmesi, hesaplanması ve yorumlanması; günümüz modern gök bilimine temel oluşturmuştur.

Bu bilgi doğrultusunda,

- I. İnsanların yaşadığı çevreyi anlama isteği astronomi biliminin gelişmesine katkı sağlamıştır.
- II. Gök bilimi ile matematik bilimi birbiri ile ilişkilidir.
- III. İnsanların dini inançları bilimsel gelişmeleri hızlandırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) I, II ve III

Örnek:

Mısır'daki dini anlayışın ölümden sonra diriliş inancına dayalı olması, aşağıdakilerden hangisinin gelişimine neden olmamıştır?

A) Piramit

B) Mumyacılık

C) Tıp

D) Eczacılık

E) Tarım

YAYINLARI

Örnek:

- I. Fenike Alfabetesi
- II. Sümer Çivi Yazısı
- III. Mısır Hiyeroglifi

Tarihi süreçte geliştirilen yazıların kronolojik sırası aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I, II, III

B) III, II, I

C) II, I, III

D) II, III, I

E) I, III, II

